

000 Komentář k rizikovému managementu

Ing. Jiří Študent, st., České ekologické manažerské centrum, student@cemc.cz

Souhrn

Svět a dění kolem nás je plné absurdit, orientace v něm je pro běžného občana velmi obtížná a možná i nemožná. Geopolitika je v současnosti základním hybatelem událostí ve světě rizik a hrozeb. V tomto textu a prezentaci jsem se pokusil využít základní pravidla rizikového managementu, která jsou překvapivě jednoduchá, k rozluštění současného stavu světové politiky. K těm pravidlům, je jedno, jestli se jedná o geopolitické otázky anebo např. o průmyslovou havárii typu zamoření Bečvy v roce 2020. Pokud nepochopíme podstatu hrozby, jsme odsouzeni k vysokým nákladům na její odstranění. Jaká jsou to tedy pravidla rizikového managementu? Především je třeba se seznámit s fakty. K tomu dodávám, že žádný příběh natož detektivku nepochopíte, pokud se neseznámíte se všemi relevantními informacemi. Dále pokud neodhalíte motivaci jednotlivých aktérů děje. Jak snadné, že? Ale v praxi často nepřekonatelný problém. Viz. kauza znečištění Bečvy, kdy ani po třech letech, nezní rozsudek nikterak přesvědčivě! Toto rozuzlení v případě Bečvy se spíše podobá příběhu o chytré horáky. Prostě relevantní fakta nebyly k dispozici, systém selhal a můžeme jen doufat, že se alespoň dočkáme účinných nápravných opatření, která zamezí opakování obdobných havárií. Vrátime-li se k obecným otázkám rizikového managementu, musíme si uvědomit, že existuje něco, co nám brání, abychom se dostali k těm relevantním – objektivním informacím a co je charakterizováno, jako účinnost nástrojů pro ošetření rizik.

Takže zpět k současným geopolitickým otázkám týkající se ukrajinského konfliktu. Položme si otázku, jaké informace nám nabízí veřejnoprávní a komerční média? Dá se to shrnout do jediné věty „Putin je blázen, a ti, kteří sdílejí ruské narrative jsou proruští švábi“. Jak jednoduché, že? Ale k čemu spěje takovýto závěr, pomůže k tomu, aby se tento příběh neopakoval? To myslím, třeba na jiném místě, např. V Izraeli? Je Putin jediným viníkem? Takže je zřejmé, že informace pouze z jedné strany konfliktu, informace působící zejména na city diváků asi nejsou těmi správnými, které by nám pomohly v rozřešení. Podstatně více se dovíme ze sociálních sítí, zejména ze zahraničních zdrojů. V této přednášce jsem použil některá relevantní vyjádření významných politiků a reprezentantů USA.

Povšimněte si, jak realita koresponduje s teoretickými předpoklady rizikového managementu ze snímku č.004: předcházení falešných hrozeb, posilování odolnosti a dále respektování dohod o ukončení studené války současnou světovou politickou garniturou či odpovědět si na otázky: jaká omezení nám brání k přístupu k informacím, jakou demokracii dnes prosazují USA, je parlamentarismus zárukou demokracie, byl konflikt vyprovokován, bylo světové společenství Ruskem dostatečně varováno, mohl prezident Voldymyr Zelenskyj zabránit konfliktu?

Z těchto informací už je více zřejmé, že problém Ukrajiny vychází z přeměny světového uspořádání z původně bipolárního, dnes z unipolárního na multipolární systém, jaká je motivace jednotlivých aktérů tohoto konfliktu, kdo vypustil gina z lahve, a kdo tedy spoluzodpovídá za hrůzy války. Jak asi konflikt skončí? Tento závěr si prosím už udělejte sami, to ponechám na vás, na pozorné čtenáře této prezentace.

Snímek č.4: Svět rizik a hrozeb kolem nás, obecná východiska

- Konference APROCHEM usiluje o podchycení širokého spektra hrozeb, v souvislosti s lidskou činností, děním v jednotlivých odvětvích, v hospodářství, ve vztazích mezi jednotlivými zájmovými skupinami společnosti a mezi státy.
 - Pozn.:
 - Hrozba je něco, proti čemu by měl být subjekt chráněn. Hrozba může být útok, násilí, sabotáž, špionáž, krádež, přírodní katastrofa, jakékoliv kriminální jednání a podobně.
 - Riziko je pravděpodobnost vzniku hrozby a velikost jejího dopadu na daný subjekt.
- Rizikový management se opírá o pochopení podstaty problému (příčina – následek), v opačném případě dojde ke ztrátám v důsledku řetězení rizik a opakovanému výskytu hrozeb
- V každém okamžiku může dojít k uplatnění rizik v podobě hrozeb, pokud nastanou příhodné podmínky. Jednotlivá hrozby nikdy nepřichází osamoceny, ale v kombinaci s hrozbami vyvolanými ostatními riziky
- Proto je důležité umět předcházet jednotlivým hrozbám:
 - uvážlivě využívat disponibilní zdroje, ty jsou vždy omezené,
 - pozor na falešné – domnělé hrozby, to vede k nedostatku zdrojů a jejich odčerpání se projevuje postupnou nefunkčností systému
- Nástroj pro ošetření rizik:
 - znát fakta (např. sled historických dat)
 - pochopit motivaci jednotlivých aktérů
 - posilování odolnosti:
 - vzdělanost a stav vědeckotechnického poznání
 - morální a etické hodnoty
 - předávání zkušeností mezi generacemi, jednota generací
- Co snižuje účinnost nástrojů pro ošetření rizik
 - omezení přístupu k informacím, díky předsudkům, ideologii, politické korektnosti, dezinformacím
 - nefunkční systém (v případě společenských systémů je to nefunkční demokracie, v podobě dehonestace jiných názorů, vysoká administrativní náročnost, neefektivní státní správa a judikatura....
 - nedostatečnost disponibilních zdrojů

- role médií

Snímek č.5: Geopolitika

- Geopolitika hraje zásadní roli v současném světě hrozeb a rizik
- Svět vztahů mezi mocnostmi: bipolární – unipolární - multipolární
- Současná demokracie je liberální demokracií: ve prospěch morálních a etických hodnot a názorů okrajových skupin, přispívá k štěpení společnosti
 - Pozn.: Obvykle příčiny pádů velkých říší:
 - **Vnitřní rozvrat:** Ztráta politické stability, hospodářské prosperity, kulturní identity, náboženské jednoty nebo sociální soudržnosti. [Například pád Západořímské říše byl způsoben korupcí, úpadkem morálky, ztrátou loajality vojáků a občanů, nárůstem byrokracie a daní, a rozdělením říše na dvě části¹².](#)
 - **Vnější tlak:** Invaze, migrace, války, nájezdy nebo obchodní konkurence ze strany jiných národů nebo civilizací. [Například pád Asýrie byl způsoben koalicí nepřátelských států, jako byli Babylóňané, Médové a Skythové, kteří využili vnitřních rozbrojů a povstání v provinciích³.](#)
 - **Přírodní katastrofy:** Sucha, zemětřesení, erupce sopek, nemoci, hladomory nebo změny klimatu. Například pád civilizace Mayů byl ovlivněn dlouhodobým suchem, které způsobilo nedostatek vody a potravin, sociální nepokoje a války mezi městskými státy.
- Svoboda a demokracie: rozhoduje jedna desetina promile populace, která nahromadila 90 % majetku . Svět ovládají tři nejmocnější rodinné klany, ty fakticky rozhodují o demokracii
 - Tři nejmocnější rodiny, které ovládají dění v USA a ve světě, jsou obtížné určit, protože existuje mnoho faktorů, které mohou ovlivnit výsledky. Nicméně, některé zdroje uvádějí následující rodiny jako nejmocnější:
 - **Rothschildové:** Tato rodina pochází z Německa a stala se jednou z nejbohatších rodin na světě díky svým investicím do bankovníctví a průmyslu. [Rothschildové jsou také známí svými filantropickými aktivitami¹.](#)
 - **Rockefellerovi:** Tato rodina pochází z USA a stala se jednou z nejbohatších rodin na světě díky svým investicím do ropného průmyslu. [Rockefellerovi jsou také známí svými filantropickými aktivitami².](#)
 - **Windsorové:** Tato rodina pochází z Velké Británie a je známá jako britská královská rodina. [I když nemají tak velké bohatství jako Rothschildové nebo Rockefellerovi, mají stále velký vliv na politiku a ekonomiku³.](#)
 - Je třeba poznamenat, že existuje mnoho dalších rodin, které mají vliv na dění ve světě, ale tyto tři jsou často považovány za nejmocnější.

-
- Současná evropská politická garnitura je ve vleku událostí, se snaží převrátit naruby vše, co bylo vytvořeno jejich předchůdci v 90. letech minulého století (s vaničkou se vylévá i dítě)
- Unipolární systém svádí mocnosti k tomu, že vnucují svůj náhled na demokracii a společenské uspořádání v jiných zemích a světadílech
- Překážky v mezinárodním obchodě (hybridní nevojenský nástroj): cla, sankce, standardy atd. vedou k zaostávání
- Izolace Ruska, sankční balíčky: 150 zemí z celého světa se nepřipojilo k sankcím. K nim se připojili pouze země tzv. kolektivního Západu, tj. pouze 45 ze 195 zemí. Čína a státy BRICS, významnou roli v tom hraje Čína a státy BRICS
 - Pozn.: současné složení BRICS (Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jihoafrická republika). Už dnes BRICS představuje 40 % světové populace, 1/4 globální ekonomiky. Svůj zájem o členství v BRICS potvrdilo celkem 40 států, přihlášku podalo celkem 20 států. Pozvání dostane Argentina, Egypt, Etiopie, Írán, Saúdská Arábie a Spojené arabské emiráty

Snímek č.6: Konec studené války

- Gorbačov: setkání s Ronaldem Reaganem v říjnu 1986 v Reykjavíku, v prosinci 1987 na oficiální návštěvě USA, spolu podepsali Smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu (INF), koncem roku 1989 oznámil na Maltě při schůzce s Georgem Bushem konec studené války. V roce 1990 obdržel Gorbačov Nobelovou cenou za mír.
 - Pozn.: Smlouva o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) byla podepsána 8. [prosince 1987 v Bílém domě americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a Michailem Gorbačovem, generálním tajemníkem ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu](#) ¹²³.
- Clinton, Obama, Biden: politika vývozu liberální demokracie, využití všech prostředků, včetně vojenských, k udržení USA světovým hegemonem: africké jaro + další konflikty
- Trump:
 - Strategie America First, soustředění se na domácí hospodářskou politiku, ukončení role světového četníka.

Snímek č.7: Novodobé lokální konflikty

- Amerika se cítí býti vítězem, přebírá iniciativu v duchu svých strategií (Defense Planning Guidance 1992, Studie RAND z roku 2019), tato strategie se označuje jako neokolonialismus.
- Výsledkem jsou:

- lokální konflikty podél významných dopravních cest energetických surovin, v oblasti strategických zájmů ostatních mocností (Rusko, Irán, Saudská Arábie, Izrael, Čína..)
- rozšiřování NATO na východ (celkem 7x od roku 1990) až k Baltu a Černému moři
- USA a GB několikrát zmařila připravené dohody zaručující neutrality Ukrajiny (Majdam I a Majdam II, „Dohoda o trvalé neutralitě a bezpečnostních zárukách Ukrajiny“ z 15.dubna 2022. Poté, co Rusové dodrželi dohodu a stáhli svou armádu od Kyjeva, Ukrajinci svou část dohody nedodrželi, viz.:
 - [Lavrov: Mírová dohoda na Ukrajině byla na stole, pohřbili ji Britové | Týdeník Hrot \(tydenikhrot.cz\).](#)
 - Podle otevřeného článku tvrdí ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov, že v dubnu 2022 byla dosažena mírová dohoda mezi Ruskem a Ukrajinou, která by ukončila válku. Tato dohoda byla však zmařena západním tlakem, zejména britským premiérem Borisem Johnsonem, který přesvědčil ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského, aby ji odmítl. Článek uvádí některé zdroje, které tuto verzi nepřímo potvrzují, jako například bývalou americkou bezpečnostní poradkyni Fionu Hill nebo bývalého izraelského premiéra Naftali Bennetta. Článek také poukazuje na to, že Johnson mohl mít vlastní politické motivy pro podněcování války. Článek však také upozorňuje na to, že Lavrov je známý svou propagandou a lžemi a že jeho verze by nemusela mít vliv na celkové hodnocení válečných událostí.
 - [Ukrajina podepsala dohodu o míru, po stažení ruské armády ji nedodržela. Putin ukázal dokument. Zásadní informaci okomentoval Andor Šándor | ŽivotvČesku.cz \(zivotvcesku.cz\)](#)
 - Pozn.: Podepsal ji vedoucí kyjevských vyjednávačů. "Dokument dostal název »Dohoda o trvalé neutralitě a bezpečnostních zárukách Ukrajiny«. O těch zárukách je tam 18 článků. Kromě toho je tam dodatek. Týká se to ozbrojených sil i dalších oblastí. Všechno je tam ošetřeno. Včetně počtu vojenských jednotek, vybavení a vojenského personálu. Tady ten dokument je. Je parafován. Podpis kyjevské delegace je tam. Dokument zavazuje Ukrajinu k tomu, že nebude usilovat o přidružení k Západu a NATO. Za to jí garantuje trvalou neutralitu. Jako garanti smlouvy jsou v preambuli uvedeny Spojené státy, Spojené království, Čína, Rusko a Francie. Rusko označilo stažení vojsk od Kyjeva za gesto dobré vůle, ukrajinská strana uvedla, že ruská armáda byla vytlačena tou ukrajinskou
- Z tohoto jednání politické reprezentace je zřejmé, že prostřednictvím Ukrajiny chce oslabovat/ vysilovat/ vyprovokovat Rusko, aby na něj mohla uvalit zdrcující sankce:
 - Vyvolat v Rusku hospodářský chaos, nespokojenost obyvatel z důvodu nedostatku potravin a zboží, svrhnout Putina a nastolit tzv. demokratický

prozápadni režim. Možná vedoucí k rozparcelování Ruska a ovládnutí surovinového bohatství.

Snímek č.8: Putin, varování

- Putin varuje:
 - na bezpečnostní konferenci v Mnichově 2007 prohlásil: „Co se stalo se sliby po rozpuštění Varšavské smlouvy o nerozšíření NATO v roce 1990?“. Nedostal odpověď, ale sklídl všeobecné pohoršení od novodobých západních vůdců
 - Bukurešť v roce 2008 (dvacátý summit NATO):
 - Bush zde prohlásil, rozšíříme NATO na Ukrajinu a do Gruzie (zřejmě s cílem omezit aktivity Ruska v Černém moři);
 - Putin: „Udělejte to a zjistíte, že je to naše absolutní červená linie“
- Představa Putina o mírovém řešení situace na Ukrajině:
 - Mírové řešení, Putin na konci roku 2021 předložil tři požadavky: neutralita Ukrajiny + Krym zůstane součástí Ruska, na kterém je od roku 1783 umístěna Černomořská flotila + realizovat Minskou dohodu 2, kterou jak Evropa a Ukrajina slíbily splnit, USA odmítly o tom jednat.
 - Pozn.: Krym měl autonomii před anexí Ruskou federací v roce 2014. [V roce 1991 byla obnovena autonomie Krymu a po vyhlášení Ukrajiny jako nezávislého státu zůstala tato krymská republika její součástí jako Autonomní republika Krym s poměrně rozsáhlými vnitrostátními pravomocemi¹. Krym byl anektován Ruskou federací v roce 2014¹². V důsledku ruské invaze, která byla maskována jako povstání domobrany, následovalo vypsání referenda o sebeurčení¹. Dne 18. března 2014 byl Krym připojen k Ruské federaci jako dva federální subjekty v rámci Krymského federálního okruhu - Republika Krym a Federální město Sevastopol¹](#)
- Putin žádá záruky:
 - 28.11.2021 Moskva žádá o právní záruky, že Ukrajina nevstoupí do NATO
 - 1.12.2021 žádá záruky, že se NATO nerozšíří na východ, USA odpovídají, pro Ukrajinu jsou dveře stále otevřené
 - 23.12.2021 Putin žádost opakuje, že pro Rusko je další expanze na východ nepřijatelná, USA nereagují
 - 31.1.2022 Ruský velvyslanec v OSN obvinil USA z vyvolávání napětí a válečných provokací, říká: „jako by to bylo jejich tajné přání“

- 8.2.2022 Putin vyslal poslední varování pro západní média. Opět žádá USA o písemnou záruku, že Ukrajina nevstoupí do NATO a USA zde nerozmístí balistické střely. Blinken opakuje sdělení o otevřených dveřích pro Ukrajinu
- Reakce Ruska: obdoba řešení kubánské krize v roce 1962
- Vyprovokovaná/ nevyprovokovaná válka?

Snímek č.9: Strategie pošťuchování ruského medvěda, nevyprovokovaná válka?

Dimitrij Gordon (ukrajinský moderátor je flustrován, video z 3.10.2023):

- Rusko se mělo zhroutit pod uvalenými sankcemi, prázdné obchody měly Rusy vyhnat do ulic a svrhnout Putina, podobně jako tomu bylo na počátku 90.let za Jelcina
- Rusko se od roku 2014 stalo potravinově soběstačnou zemí. Co ruský průmysl neumí vyrobit, to se dováží z Číny a krajin BRICs, a ostatně z celého světa, k sankcím se nepřipojilo 150 zemí ze 195 států
- Dnes Západ tlačí na Ukrajinu, do konce roku získáte maximum území, co si vybojujete, bude vaše, ostatní bude předmětem jednání na konci tohoto roku, nebo na začátku roku 2024. To ostatně naznačil i prezident Petr Pavel.
- Proč Západ přehlíží ukrajinský nacionalismus (nacifikace), puč, 2x svržení Janukoviče a nehumánní a nedemokratické jednání a porušování lidských práv v roce 2014 (Oděsa, Dům odborů, zákon na zákaz ruštiny na školách, potom na úřadech, v obchodech ve službách a nakonec v novinách. Zákony na zákaz ruské literatury. Zákaz činnosti největší ukrajinské, silně proruské Partaj a Strana regiónů. Celých 8 roků pálila ukrajinská armáda na Doněck a další města dělostřelecké náboje a rakety, které zabíjely civilisty a děti.)? Gordon se domnívá, že cílem bylo vybudovat na Ukrajině hotové anti Rusko prostoupené nacisty a jejich pomníky, aby to vyprovokovalo Rusko. To se však nestalo.
- Zásah Ruska byl vyprovokován až když Zelenskij, 4 dny před ruskou invazí, předložil na Mnichovské bezpečnostní konferenci 22. února 2022, požadavek na vybudování vlastního zbrojního jaderného programu.
- Proč byly západní sankce uvaleny na Rusko tak rychle: Gordon, protože 8 let byly dopředu připravené a nachystané.

Snímek č.10: Nepříjemné otázky

- Proč se díváme dopadům současných válečných událostí?
- Proč jsme se už nedivili už v roce 2014 v souvislosti s ústavním pučem, nasazením ukrajinského vojska na Donbase, porušováním základních lidských práv na Donbase?
- Proč nebyly vyšetřeny kriminální a válečné zločiny z té doby?
- Proč není dosud vyšetřena havárie plynovodů NORDSTREEM?
- Opravdu jde o nevyprovokovanou válku?

- Jaká je role:
 - Prezidenta Voldomira Zelenského, mohl zastavit válku?
 - Sdělovacích prostředků: Assange je viní za vznik všech válek: [Julian Assange a příběh Wikileaks dokument | Stream](#) + „Když je odhalování zločinu považováno za zločin, znamená to, že vám vládnou zločinci“

Odkazy:

- Kniha **Válka na Ukrajině** od Medey Benjaminové a Nicolase Davise o americké a ruské motivaci: Úvod od šéfredaktorky levicového týdeníku Nation Katrina vanden Heuvelová, že ruskou agresy nelze obhajovat informacemi o roli západu a NATO ve vyvolání této ukrajinské tragédie, ale je nutné se s touto rolí seznámit.
- **Historický přehled** geopolitických událostí na Ukrajině, oslabování Ruska, Italská Contro TV (1.2.2023):
<https://player.odycdn.com/api/v4/streams/free/P%C5%99%C3%AD%C4%8DinyV%C3%A11kynaUkrajn%C4%9B/0f6f738213a1564240a107efef16b47/bb4308?fbclid=IwAR1uOwhzpm76h-KL4B6UPf-clYrCTQ5EHvJGSeKa2d7fLgHfV96ycmUgebl>
- **Jeffrey Sachs**: Profesor Sachs z Harwardovy a Kolumbijské univerzity, radil Michajlu Gorbačovovi, Borisu Jelcinovy a v současné době radí generálnímu tajemníku OSN António Guterresovi, O če, že to je (mp4, 28.9.2023):
 - Pokud chtějí soudit Putina za válečné zločiny, musí přidat George W. Bushe a Richarda Cheney za Irák, Baracka Obamu za Sýrii a Lybii, Bidena za konfiskaci avganistánských devizových rezerv a tím rozdmýchávání hladu v Avganistánu, Rusko válku zahájilo, ale v nemalé míře za to může, jak Spojené státy nevratně pronikají na Ukrajinu, přitom USA v roce 1990 slíbila nerozšiřovat NATO na východ, a také nápadem George W. Bushe Jr., který slíbit v roce 2008 na 22 konferenci NATO, rozšířit NATO o Gruzii a Ukrajinu. Svržení Viktora Janukoviče v roce 2014 za nemalé finanční pomoci USA. To vše dramaticky zhoršilo vztahy s Ruskem a USA. K záchraně Ukrajiny potřebujeme ukončit válku. K tomu potřebujeme kompromis, tj. ukončit válku a NATO se nerozšíří. USA chtějí, aby Ukrajina bojovala za ochranu výsad NATO.
- **ABJ, Jeffrey Sachs** a americká média k Ukrajině (11.8.2023):
<https://youtube.com/watch?v=s2sA2m3g3rl&feature=share>
- **Robert Kennedy, synovec prezidenta J.F.K.**, o co na Ukrajině skutečně jde (mp 4, 30.8.2023)
- **Generál Ing. Petr Pelz**, poměry sil (29.8.2023):
https://youtube.com/watch?v=oDMmmVbfufw&si=d_KLu64R84AwFdDP
- **ABJ, G7, Henry Kissinger**: [Ukrajinu Západ vyzbrojil, ale má nejméně zkušené vedení v Evropě. Rusko Krym nedá.A USA chybí vedení - YouTube](#)
- **Trump**, hodnocení politiky USA ve vztahu k Rusku: <https://youtu.be/ze0DEUrIrrl>
- Dohoda z 15.4.2022 „Dohoda o trvalé neutralitě a bezpečnostních zárukách Ukrajiny“ Toto období je prezentováno jako nezměrné vítězství ukrajinské armády, přitom to byla ze strany Ukrajiny podlost: [Ukrajina podepsala dohodu o míru, po stažení ruské armády ji nedodržela. Putin ukázal dokument. Zásadní informaci okomentoval Andor Šándor | ŽivotvČesku.cz \(zivotvcesku.cz\)](#)
- **BRICs** (20.9.2023):
https://youtube.com/watch?v=zYx2TAZpRXA&si=ysY_gnwg4o35glG7
- Bývalý americký generál **Ben Hodges**, potřeba poslat rakety:
<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/spotlight-rozhovor-ben-hodges-zpravy/r~9d54a25255e211ee82b7ac1f6b220ee8/>

- **Jak dopadne válka na Ukrajině** (mp4, 4.8.2023)
- **Animace dopadů jaderné války:**
https://sp.rnbl.ws/s8/2/p/J/ /G/pJ_Gk.caa.mp4?u=4&b=0&fbclid=IwAR2s8Ce3mQObC5V-a10fiji8vbn25bzEMlXmRFGoTmYOhd_nCjV3TCm2rCg
- **Liberální demokracie:** [Demokracii už nemáme, nahradila ji liberální demokracie | MAGAZÍN.cz \(magazin.cz\)](#)
- **Kauza Bečva:** https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kauza-otravene-becva-soud-po-trech-dnech-ukoncil-vyslech-zna/r~c4e522c23c5d11ee8980ac1f6b220ee8/#dop_ab_variant=843010&dop_source_zone_name=hpfeed.sznhp.box